

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

-

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Herčíkova 19, 612 00
Brno**

Herčíkova 19, 612 00 Brno

Identifikátor školy: 600 108 180

Termín konání inspekce: 14. – 16. duben 2004

Čj.: 12-1230/04-5211

Signatura: sl2cx112

PŘEDMĚT	INSPEKČNÍ ČINNOSTI
----------------	---------------------------

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech vlastivěda a přírodověda a na 2. stupni v předmětech občanská výchova a rodinná výchova ve školním roce 2003/2004 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ v oblasti výskytu a prevence sociálně-patologických jevů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Herčíkova 19, 612 00 Brno je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Město Brno – městská část Královo Pole. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 820 žáků, školní družinu s kapacitou 180 žáků a školní jídelnu s kapacitou 1 200 jídel. Ve školním roce 2003/2004 ji navštěvuje 633 žáků rozdělených do 27 tříd. Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2, ve třídách VI..B, VII.B, VIII.B a IX.B se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy, č. j. 29 738/96-22-50 a ve třídách VI.A, VII.A podle vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky, č. j. 16845/2001-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku ve sledovaných předmětech zajišťuje třináct vyučujících. Všichni, včetně ředitele školy a jeho zástupkyní, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výchovná poradkyně, která zastává funkci druhý rok, dosud neabsolvovala kvalifikační studium pro výchovné poradce. Zejména na prvním stupni byly učitelům ve sledovaných předmětech přiděleny úvazky vhodně podle jejich aprobase. Ze sedmi vyučujících občanské a rodinné výchovy na druhém stupni základní školy byli pro výuku těchto předmětů aprobovaní pouze tři.

Organizační řád stanoví náplň práce jednotlivých kategorií zaměstnanců a vedoucích pracovníků. Jsou v něm delegovány kompetence vzhledem k nižším článkům řízení. Organizační struktura umožňuje řádné fungování školy. Poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada. Hodnotí výsledky vzdělávání a výchovy, projednává aktuální otázky týkající se chodu školy, výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů. Pedagogická rada se schází pravidelně a v souladu s plánem činnosti. Předmětem pravidelných jednání metodického zařízení na prvním stupni je vzájemná výměna poznatků z dalšího vzdělávání, hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy, kontrola plnění tematických plánů, návrhy na vyšetření problémových žáků, rozbor písemných prací, organizace plánovaných akcí. Na druhém stupni fungují předmětové komise, které se na svých jednáních zabývají metodickými otázkami výuky a dalšími problémy souvisejícími s výukou. V rámci předmětových komisí a metodického zařízení se vyučující zabývají sjednocením požadavků na klasifikaci žáků, žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, neprospívajícími žáky, kontrolou plnění učebních osnov, rozбором čtvrtletních prací. Z těchto schůzek vychází podněty pro zlepšení materiálního vybavení školy. Ze zápisů z jednání pedagogické rady, schůzek metodického zařízení na prvním. stupni a předmětových komisí na druhém. stupni je zřejmé, že jejich činnost je funkční a přispívá ke zkvalitňování práce školy. Přenos informací uvnitř školy je efektivní. Součástí informačního systému jsou pravidelné porady vedení školy a informační nástěnky. Aktuální informace jsou zveřejňovány na webových stránkách školy a předávají se též školním rozhlasem. Škola má vypracovaný plán práce na školní rok 2003/2004. Jednotlivé body tohoto plánu jsou podrobněji rozpracovány do týdenních plánů, které jsou upřesňovány na poradách vedení školy.

Ředitel má vytvořený efektivní systém vedení zaměstnanců. Jeho základem je pravidelná činnost rozšířeného vedení, jehož členy jsou kromě ředitele a jeho zástupkyň také vedoucí pracovníci jednotlivých útvarů školy. Činnosti související se zajištěním běžného provozu školy ředitel

zabezpečuje prostřednictvím provozních porad. Kontrolní a hospitační činnost vedoucích pracovníků je plánována. Z hospitačí jsou prováděny zápisy, které obsahují kromě popisu průběhu hodin také pozitiva a negativa i celkové hodnocení a opatření ke zlepšení zjištěného stavu. Závěry z kontrolní a hospitační činnosti jsou s jednotlivými pracovníky projednávány. Ředitel školy plánuje v dlouhodobé koncepci i v navazujícím ročním plánu práce změny v oblasti lidských zdrojů. Začínajícím učitelům pomáhají určení učitelé, kteří je metodicky vedou a radí jim, jak řešit vzniklé problémy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno v souladu s potřebami školy. Aktivitě vyučujících v oblasti vzdělávání vychází vedení školy vstříc a finančně je zabezpečuje.

Ředitel školy hodnotí práci a další aktivity zaměstnanců podle předem stanovených kritérií, uplatňuje osobní přístup. Dosud neprobíhá sebehodnocení zaměstnanců.

Personální podmínky vzdělávání a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ	MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH	PODMÍNEK	VZDĚLÁVACÍ
A VÝCHOVNÉ	ČINNOSTI	VZHLEDEM	KE
DOKUMENTŮM	SCHVÁLENÝM	UČEBNÍM	

Celý objekt školy tvoří tři navzájem propojené pavilony. Základní škola má odborné učebny fyziky, chemie a přírodopisu, hudební a výtvarné výchovy, občanské výchovy, výpočetní techniky, cizích jazyků a cvičnou kuchyni. Nedostatkem je, že tyto učebny slouží většinou zároveň jako kmenové třídy. K rozvíjení tělesné výchovy je využívána prostorná tělocvična a nově zrekonstruovaný plavecký bazén. Venkovní asfaltová plocha určená pro sportování již není zcela vyhovující. Chybí sportoviště s kvalitním povrchem k rozvíjení sportovních her a atletiky. Pro výuku pěstitelských prací je k dispozici školní pozemek a skleník. Učebny jsou postupně vybavovány novým žákovským nábytkem. Na výzdobě interiéru školy se podíleli žáci svými výtvarnými pracemi, jsou zde prezentována také ocenění, která za svá díla dosáhli. Atrium školy poskytuje vhodné podmínky pro odpočinek. Vyhovující prostory má školní družina a školní jídelna.

Materiální zabezpečení výuky jednotlivých vyučovacích předmětů je na dobré úrovni a odpovídá požadavkům učebních osnov. Základní škola je vybavena převážně staršími učebními pomůckami, umístěnými především v odborných učebnách a v laboratoři, popřípadě v kabinetech příslušných předmětů. Fond školní knihovny je v převážné míře zastaralý. Televize, magnetofon, zpětný projektor nebo video se nacházejí jen v některých kmenových třídách. Širší a pestřejší je možnost využívání didaktické techniky v odborných učebnách. Síťově propojené počítače v jedné ze dvou učeben výpočetní techniky a v pracovnách pedagogických pracovníků umožňují vnitřní komunikaci a přístup na Internet.

V rámci hospitační činnosti vedení školy kontroluje efektivní využívání materiálních zdrojů (odborných učeben, pomůcek, didaktické techniky a učebnic). Ředitel školy se v současné době při plánování obnovy materiálně-technických podmínek zaměřil na rekonstrukci budov – výměnu oken, zateplení obvodových stěn, opravu podlahy tělocvičny a vybudování venkovního sportoviště. Tělocvičnu využívá veřejnost.

Celkově je úroveň materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti školy velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Na obou stupních základní školy jsou v tomto školním roce žáci vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2.

Individuální vzdělávací programy pro integrované žáky a pro žáky se specifickými poruchami učení obsahují všechny náležitosti podle metodického pokynu. Na jejich sestavování se podílí výchovná poradkyně, speciální pedagožka a vyučující jednotlivých předmětů, jsou projednány s žáky a jejich rodiči. Plnění těchto plánů sleduje výchovná poradkyně a vedení školy.

Vzdělávací program je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Učební plán pro školní rok 2003/2004 je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu realizovaného školou. Ve vybraných třídách na druhém stupni probíhá výuka podle modelového učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, č. j. 29 738/96-22-50 a podle modelového učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky, č. j. 16 845/2001-22.

Od září 2003 reagovala škola na změnu učebního vzdělávacího programu Základní škola a navýšila týdenní hodinovou dotaci o jednu hodinu v 8. a 9. ročníku. V době inspekce probíhala výuka ve všech sledovaných předmětech podle platných učebních osnov. Rozvrh školy byl sestaven podle realizovaného učebního plánu.

Dokumentace školy je vedena řádně a průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Výuka byla v souladu s učebními dokumenty realizovaného vzdělávacího programu.

Kontrolu naplňování učebních osnov provádí vedení školy formou hospitační činnosti, sledováním zápisů z metodických zařízení a kontrolou tematických plánů jednotlivých vyučujících. Zjištěné výsledky jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. V případě, že jsou zjištěny nedostatky, jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

V rozvrhu hodin na prvním stupni základní školy předcházejí často hodiny výchov českému jazyku, který bývá zařazován na poslední vyučovací hodiny. Na druhém stupni jsou psychohygienické zásady skladby rozvrhu dodrženy.

Organizace výchovy a vzdělávání vychází z vnitřního řádu školy. Jeho součástí je školní řád pro žáky. Vymezuje pravidla chodu školy, jsou v něm zapracovány prvky primární prevence zneužívání návykových látek, ale nespécifikuje práva žáků.

Pro odborné pracovníky jsou vypracovány řády, které informují o chování a zásadách práce v těchto prostorách. Při hodnocení žáků se učitelé řídí klasifikačním řádem, který sjednocuje hlediska hodnocení.

O činnosti školy a výsledcích žáků jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách a při hovorových hodinách. V případě potřeby konzultují záležitosti týkající se jejich dítěte individuálně s konkrétním vyučujícím. Týdenní plán činnosti školy je zveřejněn také na webových stránkách. Důležitá oznámení a rozhodnutí jsou rodičům sdělována písemně či formou doporučeného dopisu. O připravovaných aktivitách jsou žáci informováni prostřednictvím třídních učitelů, nástěnek, na pravidelných schůzkách předsedů tříd se zástupkyní pro první stupeň a s ředitelem školy.

O činnosti školy vypovídá výroční zpráva, která obsahuje údaje požadované právním předpisem.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně pracuje podle pečlivě připraveného plánu práce. V oblasti profesního poradenství se zaměřuje na pomoc vycházejícím žákům a jejich rodičům. V případě nevyhraněného zájmu žáka organizuje ve spolupráci s úřadem práce profesní testy, navštěvuje se žáky jednotlivé školy a sjednává besedy se zástupci škol. Na nástěnkách ve třídách a na chodbě školy informuje prostřednictvím aktualizovaných materiálů o možnostech dalšího studia. V rámci péče o žáky se specifickými poruchami učení spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem. Na základě odborných vyšetření žáků sestavuje společně se speciální pedagožkou a vyučujícími jednotlivých předmětů individuální vzdělávací programy pro integrované žáky a žáky se specifickými poruchami učení. Kontroluje plnění těchto programů. Vede pečlivě dokumentaci o výše zmíněných žácích a pravidelně ji aktualizuje. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se poradkyně i další učitelé účastní seminářů zaměřených na pomoc dětem s poruchami učení. Žákům, rodičům a kolegům nabízí poradenské služby ve stanovených konzultačních hodinách a v případě zájmu po domluvě kdykoliv. Vedení školy informuje o své činnosti na pravidelných schůzkách, učitele na pedagogických radách. Spolupracuje s metodickou sociálně-patologických jevů a je v kontaktu s třídními učiteli. Pravidelně se účastní jednání výchovné komise.

Funkci metodika sociálně-patologických jevů vykonává zkušená učitelka. Pro vykonávání této funkce byla proškolená. Ve škole pracuje na poloviční úvazek a pro výkon činnosti má dostatečný časový prostor. Průběžně se vzdělává, spolupracuje s vedením školy a s pedagogy, kterým předává poznatky a potřebné materiály. Je v úzkém kontaktu s Pedagogickým centrem pro drogové a jiné závislosti na Sládkově ulici v Brně. V případě potřeby spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, psychologem, odborem sociální péče, Policií ČR a dalšími institucemi - Centrem Lužánky, nadacemi Spondea, Help me, Podané ruce, s krizovým centrem a diagnostickým ústavem. Výsledkem spolupráce je odborná pomoc těchto institucí při řešení problémových situací ve škole. Žáci získávají informace o této problematice nejen ve výuce, ale účastní se též programů zaměřených na prevenci sociálně-patologických jevů a besed s pracovníky centra Podané ruce atd. V předmětech rodinná a občanská výchova je tematika dále probírána a žáci mají možnost k ní diskutovat a vyjadřovat své názory.

Pro školní rok 2003/2004 zpracovala metodička prevence kvalitní *Minimální preventivní program*, který je součástí ročního plánování školy. Všichni pedagogové s ním byli seznámeni. Program stanovuje hlavní oblasti prevence, cíle, jichž má být dosaženo, i metody a prostředky podporující jejich naplnění. Podstatou programu je komplexní výchova k aktivnímu trávení volného času a zvýšení informovanosti žáků i dospělých. Preventivní program je ročně vyhodnocován. Konkrétní ustanovení o zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu

školy, potírání šikany ani příslušné sankce za porušení zmíněných ustanovení. nejsou v řádu školy podrobněji rozpracovány. Systém prevence je promyšlený a funkční. Škola dosahuje určitých kladných výsledků například ve velmi dobré informovanosti žáků. Ne vždy se daří spolupráce s rodiči, pokud jsou ze strany školy upozornění na projevy nevhodného chování u jejich dětí. Na tyto podněty nereagují včas a přiměřeně. Problematikou prevence sociálně patologických jevů se škola zabývá. Přijatý systém je účinný, vykazuje pouze dílčí nedostatky.

Výchovné poradenství přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech vlastivěda a přírodověda

Při plánování a přípravě výuky učitelky vycházely z časově rozvržených tematických plánů. Zařazení tematiky *Výchovy ke zdraví* v rámci časové dotace vymezené pro předměty přírodověda a vlastivěda ve 4. a 5. ročníku nebylo prokazatelně dokladováno. Bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla většinou promyšlená. Stanovené výukové cíle navazovaly na předchozí učivo, odpovídaly aktuálnímu složení třídy a byly naplňovány.

Skutečnost, že sledovaná výuka byla zajištěna kvalifikovanými učitelkami, se pozitivně promítla v odborném a metodickém vedení většiny sledovaných vyučovacích hodin. Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně.

Výuka probíhala v kmenových třídách, esteticky vyzdobených výtvarnými pracemi a výrobky žáků, mapami a názorným obrazovým materiálem. Vhodné vybavení a uspořádání učeben přispívalo k názornosti výuky i k plnění stanovených cílů. Netradiční uspořádání lavic v některých třídách se osvědčilo zejména při skupinových činnostech žáků. Žáci pracovali se schválenými učebnicemi a pracovními sešity. Učebnice a didaktické pomůcky byly ve sledované výuce většinou využívány účelně a efektivně.

Učitelky navazovaly na znalosti žáků z předcházejících hodin. Dostatečnou pozornost věnovaly opakování a procvičování učiva, pochopení vzájemných souvislostí i aplikaci získaných poznatků. Úkoly a otázky pro žáky formulovaly jasně a srozumitelně. Ve většině hospitovaných hodin byla účelně střídána frontální výuka se samostatnou a skupinovou prací žáků. Vyučující reagovaly změnou činnosti či zařazením relaxační chvílky na únavu a nesoustředěnost žáků. Zvláště efektivní byly vyučovací hodiny, v nichž byli žáci vedeni k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů (encyklopedie, Internet, odborná literatura), které pak formou referátu či besedy předávali svým spolužákům. K doplnění svých referátů a k aktualizaci učiva využívali vlastnoručně vyrobených pomůcek, map a schémat. Méně efektivní byly frontální metody práce užitá v některých tradičně pojatých hodinách, v nichž nebyla vždy věnována náležitá pozornost relaxaci žáků a jejich správnému sezení v lavicích. Ve všech sledovaných hodinách žáci prokazovali velmi dobré znalosti a dovednosti. Psychohygienické zásady byly ve výuce respektovány. Vyučovací čas byl ve většině hodin využit efektivně.

V hospitovaných hodinách učitelky využívaly vstupní i průběžnou motivaci, navazovaly na dosavadní poznatky a zkušenosti žáků. V menší části hodin byla vstupní motivace nahrazena seznámením s cílem a průběhem hodiny.

Výuka probíhala v klidném prostředí. Vztahy mezi učitelkami a žáky byly partnerské, což se příznivě promítalo v příjemné atmosféře ve třídách. Žáci byli vedeni k dodržování dohodnutých pravidel chování, ke vzájemnému respektování a toleranci. Prostor pro vyjádření vlastního názoru a rozvoj komunikativních dovedností se odvíjel od stylu výuky. V tradičně pojatých hodinách často

dominoval verbální projev učitelky a žáci měli menší prostor pro vzájemnou komunikaci a vyjádření vlastního názoru.

V průběhu hodin učitelky oceňovaly dílčí úspěchy i snahu žáků. Ověřovaly, zda žáci probírané učivo pochopili. Pozitivní a většinou adresné hodnocení v průběhu většiny sledovaných hodin mělo příznivý vliv na aktivitu žáků a jejich zájem o výuku. K hodnocení výkonu spolužáka a k sebehodnocení byli žáci vedeni ojediněle. Klasifikace žáků byla vždy objektivní a zdůvodněná. Závěrečné shrnutí probíraného učiva na konci vyučovací hodiny a zhodnocení práce žáků někdy zůstalo z časových důvodů opomenuto.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaných předmětech na 1. stupni základní školy velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově a rodinné výchově na druhém stupni základní školy

Výukové cíle obou předmětů byly převážně zaměřeny na činnost učitele. V průběhu výuky je vyučující konkretizovali. Jednotlivá učiva navazovala na činnost v předcházejících hodinách a byla v souladu s časovými a tematickými plány.

Učitelé splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle příslušného právního předpisu. Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně.

Výuka probíhala v kmenových třídách, nebo v učebně občanské výchovy. Klasické uspořádání lavic nebylo pro výuku zmíněných předmětů podnětné, chybělo vytvoření komunikačních center, která by umožňovala těsnější vztahy mezi žáky. Podnětnost prostředí v učebně byla dána vhodnými nástěnnými tematickými materiály, pomůckami a množstvím literatury v příruční knihovničce. Ve výuce byl využit zpětný projektor, kopírované materiály, učebnice a rozšiřující literatura. Třídy byly vyzdobeny množstvím květin, plakátů a aktuálními informacemi na nástěnkách, které měly vztah k dění ve škole a ve třídě.

Ve sledovaných hodinách převládala frontální výuka. Vyučující využívali poznatků žáků a vedli je k aktivnímu vyvozování nových poznatků. Výklad byl obohacován referáty žáků. Jejich aktivita v hodinách však byla nízká. Pouze výjimečně byly zařazeny skupinové činnosti, nebo práce ve dvojicích. Jen v jedné hodině byly diferencovány úkoly vzhledem k individuálním schopnostem žáků. Ve všech částech hodiny převládala činnost učitele. Individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení a chování se v hodinách také neprojevil. Na únavu žáků reagovali učitelé změnou forem práce, větráním, zařazováním her, řešením křížovek. Tempo výuky ve sledovaných hodinách bylo pomalé, postrádalo spád. Nedostatek pracovních podnětů v některých třídách vedl k nekázní žáků.

Motivování žáků v jednotlivých hodinách mělo rozdílnou úroveň. Spočívalo v seznámení s obsahem hodiny, v řešení tajenky. Vhodnou motivací byl též referát žáka a rozhovory na aktuální témata probíraná v hodinách. Účinnost motivačních metod byla však nízká a aktivita žáků v průběhu hodin klesala. Získané poznatky prezentovali většinou s pomocí učitele.

Ve sledovaných hodinách nebylo vždy dostatečně využíváno komunikačních možností, které občanská a rodinná výchova nabízí. V hodinách, v nichž dostali žáci příležitost k prezentování vlastních názorů a k diskusím, se projevilo příznivé pracovní klima a ze vzájemných vztahů vyplývala důvěra. Ve většině sledovaných hodin převládal řízený rozhovor a možnost ke vzájemné komunikaci bylo málo. Vyučující se nezaměřovali na rozvoj komunikativních dovedností žáků.

V hodinách převládalo pouze ústní hodnocení po splnění dílčích úkolů. Mělo spíše motivační charakter. Klasifikace zařazena nebyla. Hodnocené výkony žáků učitelé vždy opravili a doplnili, hodnocení zdůvodnili. K sebehodnocení nebo hodnocení výkonů spolužáků nebyli žáci vedeni. Taktéž pokrok nebyl oceněn.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské a rodinné výchově měly dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy jsou zjišťovány pravidelnými písemnými a slohovými pracemi. Standardizované nástroje škola nepoužívá, vytváří si vlastní testový materiál. Na jeho tvorbě a následném vyhodnocování se podílejí metodická zařízení jednotlivých předmětů. Výsledky jsou srovnávány v rámci ročníku.

Se zjištěnými výsledky jsou seznámeni žáci i učitelé. Zjištěné nedostatky vedení školy řeší s jednotlivými učiteli. Zvýšenou hospitační činností kontroluje, jak dochází k nápravě. Úroveň výchovy a vzdělávání se projednává na pravidelných poradách vedení školy.

Systém dlouhodobého srovnávání výsledků ve všech předmětech škola zatím nemá vypracovaný.

Průběh vzdělávání a výchovy v základní škole byl celkově na dobré úrovni.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekce bylo zjišťování prevence sociálně-patologických jevů.

V rámci tematické inspekce se uskutečnily hospitace v předmětech občanská a rodinná výchova, rozhovory s ředitelem školy, metodikem prevence a výchovnou poradkyní. Dále bylo provedeno dotazníkové šetření s rodiči žáků 5. – 9. ročníku a zadány dotazníky žákům osmých a devátých tříd. Z celkového šetření vyplynuly tyto skutečnosti:

- výskyt drog ve škole se nepotvrdil
- 14 ze 106 dotazovaných žáků v dotazníku uvádí, že byli v průběhu tohoto školního roku šikanováni, nebo že někoho sami šikanovali, dalších 17 se domnívá, že se nejspíše také stali oběťmi šikany, nedokáží ji však blíže vymezit
- mezi některými z vyučujících a některými třídami se objevují vztahové problémy, nechutí ke vzájemné komunikaci, nebo je komunikace žáků a vyučujících na hranici slušnosti či pedagogického taktu

Šetření potvrdilo skutečnost, že negativní jevy se v menší míře ve škole vyskytují. Jsou však neprodleně řešeny, což je písemně dokladováno. Z písemných podkladů a z rozhovoru s metodičkou prevence vyplývá, že pracovníci školy se nejčastěji setkávají u žáků s kouřením a alkoholem. Většina těchto případů se neodehrála v době vyučování a v budově školy, proto jejich řešení nespadá do její kompetence. Případy podezření na šikanu nebo užití drog se neprodleně projednávají a to nejen na půdě školy, ale i ve spolupráci s policií a nadacemi, které ve škole provádí dotazníkové šetření. Poslední případ byl řešen ve spolupráci s nadací Help me. V jedné ze tříd devátého ročníku, kde se projevíly problémy ve vztazích mezi žáky, postupovala škola v souladu s metodickými pokyny, postupně navázala kontakt s touto nadací, která uskutečnila průzkum zaměřený na zjištění klimatu třídy. Na základě řešení celého problému byla přijata účinná opatření: Agresivní žák byl umístěn do diagnostického ústavu nadace Help me, dívka však na žádost rodičů přešla na jinou školu.

Ve srovnání s uplynulými roky má četnost výskytu sociálně-patologických jevů ve škole, hlavně pak mimo budovu školy, stoupající tendenci. I přesto se škola snaží tyto případy řešit spoluprací s rodiči a na podnět školy v současné době i prostřednictvím místní policie.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je účinný, vykazuje pouze dílčí nedostatky.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Údaje uvedené ve *Zřizovací listině Základní školy Herčíkova 19 v Brně* ze dne 24. 11. 1994 ve znění *Dodatku č. 2 ke Zřizovací listině Základní školy Herčíkova 19 v Brně* s účinností od 1. 7. 2000 jsou v souladu s *Rozhodnutím MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 2. 2000* č.j. BM0001/291 ze dne 31. 1. 2000. Tyto dokumenty dávají do souladu název školy - *Základní škola Herčíkova 19, 612 00 Brno*. Tento název však neodpovídá ustanovení vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* č. j. BM0001/291 ze dne 31. ledna 2000 s účinností od 1. února 2000
2. *Zřizovací listina Základní školy Herčíkova 19*, č. j. 925/94/ST ze dne 24. listopadu 1994
3. *Dodatek ke Zřizovací listině Základní školy Herčíkova 19 v Brně* ze dne 20. června 2000 s účinností od 1. července 2000
4. *Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2003*
5. *Organizační řád Základní školy Herčíkova 19, 612 00 Brno (bez data)*
6. *Vnitřní řád školy, Základní škola Herčíkova 19, Brno-Královo Pole*, s účinností od 1. září 2001
7. *Vnitřní platový předpis pro zaměstnance ZŠ Herčíkova 19, Brno-Královo Pole (v příloze kritéria pro přiznávání osobních příplatků)*
8. *Přehled dalšího vzdělávání učitelů ve školním roce 2003/2004*
9. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků s osobními čísly 19100, 2137, 1052, 2132, 24905, 1031, 2124, 91302, 24170, 78314, 1141, 13302, 15145, 84941 působících ve škole ve školním roce 2003/2004*
10. *Řády odborných pracoven*
11. *Plán práce školy na školní rok 2003/2004*
12. *Seznam volitelných a nepovinných předmětů ve školním roce 2003/2004*
13. *Plán porad, třídních schůzek a hovorových hodin na školní rok 2003/2004*

14. *Dlouhodobá koncepce rozvoje ZŠ Herčíkova 19 (bez data)*
15. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003*
16. *Rozvrhy hodin tříd ve školním roce 2003/2004*
17. *Rozvrhy jednotlivých vyučujících ve školním roce 2003/2004*
18. *Klasifikační řád školy (bez data)*
19. *Osobní dokumentace žáků s postižením vedená ve školním roce 2003/2004*
20. *Plán činnosti výchovného poradenství pro školní rok 2003/2004*
21. *Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004*
22. *Dohoda mezi školou a SVP Help me ze dne 6. dubna 2004*
23. *Smlouva o umístění dítěte na krátkodobý preventivní pobyt v SVP Help me ze dne 18. března 2004*
24. *Zpráva z diagnostického vyšetření třídního kolektivu IX.B ze dne 22.března.2004*
25. *Záznamy ze schůzek předmětových komisí na 2. stupni ZŠ ve školním roce 2003/2004*
26. *Knihá úrazů*
27. *Záznam o školním úrazu ve školním roce 2003/2004*
28. *Třídní knihy všech tříd 1. stupně základní školy ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004*
29. *Třídní knihy všech tříd 2. stupně základní školy ve školním roce 2003/2004*
30. *Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004*
31. *Katalogové listy žáků všech tříd ve školním roce 2003/2004*
32. *Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2003/2004*
33. *Záznamy z jednání metodického zařízení 1. stupně základní školy ve školním roce 2003/2004*
34. *Záznamy ze schůzek předmětových komisí na 2. stupni základní školy ve školním roce 2003/2004*
35. *Zápis z jednání 1. schůzky předmětové komise občanské a rodinné výchovy ze dne 9. září 2003*
36. *Zápis z jednání 2. schůzky předmětové komise občanské a rodinné výchovy ze dne 24. února 2004*
37. *Zápis z jednání 4. pedagogické rady ze dne 6. dubna 2004*
38. *Zápisy z třídní schůzky ze dne 3. 12. 2003 ve třídě IX. B*
39. *Zápisy z mimořádné třídní schůzky ze dne 24. 2. 2004 ve třídě IX. B*
40. *Tematické plány všech hospitovaných předmětů ve školním roce 2003/2004*
41. *Inspekční zpráva č. j. 122-78/00-11086 ze dne 3. února 2000*

ZÁVĚR

Personální podmínky pro zajištění vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech jsou na dobré úrovni.

Výuka na 1. stupni je zajištěna kvalifikovanými učitelkami, což se pozitivně promítlo v kvalitě výuky. V předmětech občanská výchova a rodinná výchova se s ohledem na velikost školy zcela nedaří respektovat přidělení úvazků vyučujícím s ohledem na jejich aprobace.

Celková úroveň materiálně-technických podmínek školy je velmi dobrá. Základní škola má několik odborných učeben. Jejich nevýhodou je, že slouží současně jako kmenové učebny. Pro výuku tělesné výchovy je využíván nově zrekonstruovaný bazén, tělocvična a venkovní sportoviště. Součástí areálu školy tvoří také školní pozemek a skleník. Tato zařízení slouží žákům a umožňují v praxi aplikovat učivo pěstiteckých prací. Velmi vhodně jsou řešeny venkovní prostory mezi jednotlivými pavilony školy. V případě vhodného počasí zde žáci relaxují v době přestávek. Žáci používají vhodné učebnice, v pracovnách je umístěna didaktická technika. Způsob a četnost jejího využití vedení školy sleduje. Opatření ke zlepšení stavu v oblasti materiálně-technických podmínek jsou přijímána operativně, převážně na podnět členů metodického zařízení a předmětových komisí.

Organizace výchovy a vzdělávání ve sledovaných předmětech vycházela ze schválených učebních dokumentů. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla pečlivá a většinou dobře promyšlená. Moderní metody a formy práce uplatňované zejména na prvním stupni, umožňující žákům aplikovat vlastní postupy řešení, využívat různé informační zdroje, měly pozitivní vliv na jejich zájem a aktivitu, zejména pak na rozvoj jejich samostatného myšlení.

Frontální styl výuky převládající ve sledovaných hodinách na druhém stupni, bez využití alternativních metod a forem práce, se promítl v nižší aktivitě a zájmu žáků a v jejich menším zapojení do procesu učení. Dílčí nedostatky byly zjištěny v metodách relaxace, motivace a hodnocení žáků. Pouze ojediněle byli žáci vedeni k hodnocení výkonu spolužáka a k sebehodnocení. Informace rodičům i žákům jsou předávány včas a v potřebném rozsahu.

Z výsledků tematické inspekce vyplývá, že negativní jevy se v menší míře ve škole vyskytují. Ve srovnání s uplynulými roky mají stoupající tendenci. Škola má vypracovaný účinný systém prevence a zjištěné případy jsou neprodleně řešeny.

Od poslední inspekce, která proběhla v lednu 2000, nedošlo ve škole k žádným podstatným změnám. Bylo zaznamenáno zvýšení úrovně výchovné a vzdělávací práce ve sledovaných předmětech na prvním stupni základní školy. Předměty sledované na druhém stupni nebyly v roce 2000 předmětem inspekční činnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Složení týmu Titul, jméno a příjmení Podpis

Vedoucí týmu PhDr. Hana Štrajtová Hana Štrajtová, v. r.

Členové týmu Mgr. Hana Kališová Hana Kališová, v. r.

Mgr. Eva Šefránková Eva Šefránková, v. r.

Mgr. Vojmír Křupka Vojmír Křupka, v. r.

V Brně dne 18. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. května 2004

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Petr Halík, ředitel školy

Petr Halík, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJK Brno, Žerotínovo nám. 3/5	2004-06-10	12-1040/04/128-952
Zřizovatel: ÚMČ Brno – Královo Pole	2004-06-10	12-1040/04/128-952

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány